

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

37. ČÍSLO / XXXII. ROČNÍK

24 Kč • 1,00 €

15. ZÁŘÍ 2024

Z obsahu:

O ctnosti lásky

Katecheze papeže
Františka při generální
audienci 15. května 2024,
náměstí Sv. Petra v Římě
- strana 2 -

Blahoslavený Gerhard Hirschfelder

Libor Rösner
- strana 4 -

Mariiny zkoušky na Kalvárii

Abbé René Laurentin
- strana 5 -

Panny Marie Bolestné (15. září)

Sv. Bonaventura
- strana 7 -

Mater Dolorosa - strana 8 -

Panna Maria Bolestná - pohled sv. Terezie

z Lisieux
- strana 9 -

Ján Havlík novým slovenským blahoslaveným

- strana 9 -

Z homilie o sv. Ludmile z 11. století

- strana 10 -

Síla laskavosti - strana 11 -

Svatý Jan Berchmans - vzor mládeže (4)

Koloman Grieger SJ
- strana 12 -

Bartolomé Esteban Murillo (1618-1682): Mater Dolorosa

Mariiny zkoušky na Kalvárii

Maria, naše Matka, nejdříve jako mladá židovská dívka přijímá jako první tu nejradostnější a nejvíce oblažující zvěst, která kdy byla oznámena lidstvu: má porodit Božího Syna. On bude vládnout a jeho království nebude mít konce. Bůh ukazuje svou lásku a svou vnitřní solidaritu s lidmi novým ohromujícím způsobem. (srov. Lk 1,26–30)

Dnes je Maria Pannou slavných tajemství; ona je tvor lásky: tvor, který stojí jak Bohu, tak lidem nejbliže.

Ale ona je také Pannou bolestných tajemství. Dovolte mi, abych se s vámi podělil úvahou na toto prosté, avšak obtížné téma.

Toto tajemství je krásné tajemství. Je ohromující a dává hluboký důkaz o lásce Boha, Krista i Marie. Naučí nás lépe snášet naše zkoušky, naše kříže, které ve srovnání s neporovnatelně větším křížem Ježíše a Marie jsou docela malé.

Někdo by se mohl domnívat, že nová Eva tím, že byla uchráněna dědičné viny, měla pohádkově krásný život. Někteří teologové zastávali názor, že Maria uchráněná hříchu byla uchráněna také utrpení. Jistě na to měla nárok stejně jako Ježíš. Přesto vrcholil celý Ježíšův život jako život spravedlivého člověka bolestiplnou smrtí na kříži. A právě zde zjevil svou slávu. (srov. Jan 12,23.28; 13,32; 17,1)

Maria byla osoba, která na základě své intenzivní spoluúčasti na Kristově utrpení je spojena i s jeho slávou, jaká nyní vyzařuje z jejího univerzálního mateřství, které jí Ježíš předal na Kalvárii: *Ženo, hle, tvůj syn.*

Chceme se nyní pokusit pochopit to biblickým, objektivním způsobem; bez nástavby, nýbrž zcela prostě, ale současně až do největší hloubky proniknout do výpovědi evangelia.

Stíny kříže v dětství

Abychom dobře porozuměli tomuto tajemství, nesmíme zapomenout, že stíny kříže je mnoha způsoby poznamenáno již Ježíšovo dětství. Pro Marii to byl nejprve problém jejího životního rozhodnutí. Ona se zcela odevzdala Bohu, takže rozhodla ve svém srdci, že *nepozná žádného muže* (srov. Lk 1,34). Tento biblický výraz vypovídá, že nebude žít v pohlavním společenství se žádným mužem. Panen-

ství však nebylo v Izraeli běžné. Bylo pokládáno za tělesnou vadu, nebo dokonce za kletbu. Povinností hlavy rodiny bylo Marii provdat, což vzhledem k její kráse a vlastnostem nebylo obtížné. Jako mnoho svatých mladých dívek, a to ještě v nedávné minulosti, kladla si i ona otázku, jak má uvést rodinou zcela rozumně plánovaný sňatek a vztah s Josefem do souladu se svým zaslíbením. V hodině zvěstování byla smlouva již uzavřena a druhá etapa, společný život, měla začít tři měsíce po uzavření smlouvy. Byl to těžký případ pro svědomí.

K tomu přistoupil problém předmanželského početí, za který jí hrozilo kamenování, neboť Boží plán v očích jejího okolí vůbec nezněl věrohodně. Bůh přišel Marii na pomoc, když do tajemství zasvětil Josefa, čímž byly vyřešeny oba problémy.

Pak tu byly obtíže cesty k zápisu do města Davidova, obtížné okolnosti porodu v betlémské jeskyni, když *se nenašlo místo v útulku* (srov. Lk 2,7). V této malé větě evangelia je ozvěna odpovědi, které slýchali na mnoha místech: „Zde není pro vás místo v tomto stavu.“ (Porod s sebou přinášel hostitelům problémy.)

Pak následovalo ohrožení od Heroda, útěk do Egypta, situace ve vyhnanství a konečně chudoba tehdejší doby: častý hlad, nouze a různé obtíže.

Po šťastné době skrytého života v Nazaretě přišlo odloučení a samota a pak doba špatných zpráv: protivníci usilují o život jejího Syna. Utrpení bylo jejím každodenním chlebem.

A tak se dostáváme až na Kalvárii, kde Maria prožívá v plném rozsahu závratným způsobem umučení svého Syna, a to za hranicemi všeho, co si vůbec o tom můžeme představit.

Spoluutrpení

Nejtěžší zkouškou, jakou si Maria mohla představit, bylo utrpení a smrt jejího Syna. Byl pro ni vším: její jediné dítě a sám

Bůh. Milovala ho nejněžnější láskou jako matka a současně jako ta, která nade všechno miluje svého Boha.

Jak mohl Ježíš, který přece svoji Matku miloval, dopustit taková muka, která byla v úplném protikladu k tomu, co se zdálo její hluboké zbožnosti jakožto Božího dítěte přiměřené? Božská prozřetelnost chtěla, aby Josef byl v tu dobu již mrtvý.

Zkouška se vepsala do logiky Marii-na poslání. Každý rok vykonávala pouť do Jeruzaléma (srov. Lk 2,41). Bylo tedy normální, že tu byla i o posledních Ježíšových Velikonocích, a byla na to připravena dvojím znamením:

1. Proroctvím Simeona: *Tvou vlastní duší pronikne meč.* (Lk 2,35)

2. Prorockým odchodem Ježíše a třídením úzkostným hledáním, které připravovalo její srdce na budoucí události.

Když teď Pán chtěl tyto zkoušky, pak to bylo proto, že Maria byla nejen povolána, aby mu darovala život, nýbrž aby s ním sdílela výkupnou lásku, a k tomu patřilo i utrpení jako podstatný nepodmíněný podíl.

Bylo to strašné utrpení. Protože Ježíš byl tělo z jejího těla: znamenal pro ni více než ona sama znamenala pro sebe.

Zacházela s takovou láskou a péčí s jeho dětským tělem, aby ho ušetřila každé nouze a bolesti, a nyní ho vidí na vrcholu utrpení, aniž by mu mohla v nejmenším ulehčit anebo trpět místo něho, jak by byla ráda učinila.

Zatímco on proléval krev svého těla, ona prolévala krev svého srdce, píše Arnaud de Chartres.

Svou mateřskou intuici přijímala všechny rány, jejichž nesnesitelnou tíží a nebezpečnost konstatovali lékaři na základě informací evangelii a podle otisků a stop na Turínském plátně.

Maria viděla krvavé stopy po bičování, které rozdrásalo jeho tělo. To nebylo židovské bičování, které bylo ohraničeno na 49 ran, nýbrž bičování římské, a Pilátovi vojáci neodváděli polovícatou práci. Je možno napočítat více než 130 stop po úderech dutek.

Trnová koruna zaplavovala krví jeho čelo a hlavu.

Ale tyto první bolesti nebyly ničím proti mučení křížování, ve kterém vrcholilo všechno, co si můžeme o bolestech představit.

Paže byly roztaženy až horizontálně a přibity do klády hřeby.

Všichni, kteří byli ochotni dát se přibít na kříž, aby dali přesné informace sochařům, nebo aby rekonstruovali stopy na Turínském plátně, mohli zakusit zčásti hrůzu takového vykloubení paží. Ale to bylo ještě to nejmenší zlo.

K tomu přistupovalo jiné utrpení, které nutilo lékaře, aby tyto pokusy co nejrychleji ukončili. Jedná se o křeče, které ukřižovaný zakouší a které zasahují všechny svaly paží a hrudního koše. Tyto křeče pak blokují dýchání (odtud to nebezpečí). Proto mohl Ježíš vyrážet na kříži jen krátká slova. Přitom se musel vztyčit na nohou, aby křeče povolily, nabrat dech a při výdechu vykřiknout svá slova.

Když nás v noci zachvátil křeč, a ta se týká jen jediného svalu, rychle hledáme všechny prostředky, aby bolestné napětí svalu povolilo. Ježíš byl přibitý a nacházel se v situaci, kde nebylo možno kromě výše uvedeného způsobu přivodit žádné ulehčení.

Lidé, kteří byli ukřižováni v koncentračním táboře v Dachau, poznali tyto křeče. M. R. Gieser, deportovaný Lucemburčan, to dosvědčuje Antoinu Legrandovi (*Le Linceul*, Paříž 1980, s. 158–159); dále také P. G. Delory, který působil jako kněz v Německu mezi nuceně nasazenými mladými pracovníky, ministru Edmondovi Micheletovi.

Když Antoin Legrand vyprávěl o bolestech ukřižování, řekl mu M. R. Gieser:

„Vy jste byl jistě deportován do Dachau, protože váš popis odpovídá navlas přesně tomu, co jsem viděl u svých ukřižovaných kamarádů.“ Legrand ovšem hovořil o svém vlastním dobrovolném ukřižování, které podstoupil pod dohledem lékařů.

Když vojáci v Dachau měli naspěch a chtěli s odsouzenými rychleji skoncovat (podobně jako vojáci na Golgotě), nepřeráželi jim holenní kosti jako římsí vojáci, ale uvolnili jejich nohy od kříže, takže odsouzený se nemohl pozvednout, a tak ztratil možnost dýchat.

Ale ani to ještě nebyla ta nejhorší bolest, protože tu působily samotné hřeby. Horší než hřeby v nohou byly hřeby, které procházely rukama. Vojáci věděli velmi dobře, na rozdíl od většiny uměleckých zobrazení, že ukřižované tělo by neuneslo hřeby, kdyby procházely jen dlaněmi. Tká-

Pietro Perugino (1446–1524): Bolestná Panna Maria u ukřižovaného Krista

ně by se protrhly, tělo by spadlo a museli by začínat znovu. Věděli, že mezi kostmi v zápěstí je místo, kam hřeby pevně vniknou. Tam ale hřeby prorážejí hlavní nerv. Je to nerv, který senzibiluje celou ruku. Je to po oku nejcitlivější bod celého těla. Je to nepředstavitelné: bolest jako oheň proniká až k mozku.

Přirozeně Maria nemohla o tom všem přemýšlet. Ale rozuměla křečím a reakcím svého Syna, kterými dával najevo své strašné utrpení i navzdory vysokému stupni sebeovládání a ty živily její vnitřní bolest. Rozuměla tomu velmi dobře. Tak byla více než kdokoliv jiný „spolu s ním ukřižována“. Arnauld de Chartres říká: „Trpěla a umírala spolu s ním.“ Tato jednota byla tak silná, že teologové, jako Timoteus Jeruzalémský (6. stol.) a později Judie a Roschini, kteří Piu XII. stáli po boku, když se jednalo o prohlášení dogmatu o nanebevzetí Panny Marie, byli jednomyslní v tom, že Maria již fyzickou smrt nezakusila, protože vzhledem k smrti jejího srdce a jejího ducha na Kalvárii již nebyla potřebná.

Pohoršení a zkouška víry

Snad bych se neodvážil hovořit o této druhé dimenzi Mariiny zkoušky, kdyby Jan Pavel II. sám o ní nehovořil ve své encyklice *Redemptoris Mater* (18). Je to nej-

výstižnější a neobjevnější stránka celého dokumentu. Papež hovoří odvážně o této potupné skutečnosti. Píše: Maria je s Kristem dokonale spojena v jeho opuštěnosti. Svatý Pavel používá výrazu „kenosis“, aby vyjádřil, jak velice byl Kristus i vnitřně obnažen a zbaven své vznešenosti a svých práv, aby vzal na sebe neštěstí člověka, sdílel je a zničil je silou své lásky. Maria byla zbavena všeho světla víry a naděje, i když obdržela při zvěstování obdivuhodné zaslíbení: *Ten bude veliký ... Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida. Na věky bude královat nad rodem Jákobovým a jeho království nebude mít konce.* (Lk 1,32–33)

A nyní u paty kříže přijímá (lidsky řečeno) naprosté popření těchto slov. Její Syn zápasí na kříži se smrtí: byl odsouzen, *byl v opovržení, kdekdo se ho zřekl, muž bolesti* (Iz 53,3).

I navzdory římské okupaci mu slíbil Bůh slavné kralování, a nyní byl zcela v protikladu římskými mocipány odsouzen jako poslední padouch. „Království bez konce“ nezačalo. Brutální smrt zmařila lidské určení (tj. kralování) Mesiáše. Maria až do posledního okamžiku počítala se zázrakem. A místo toho dochází doslova ke skandálu. Zdá se, jako by Bůh byl lhář.

Někdy prožíváme, že naše víra je vystavena takovému pohoršení, které některé křesťany dožene až ke vzpouře proti Bohu. Kéž nás to, co prožila Maria na Kalvárii, od toho uchrání. Pro ni, která celým srdcem věřila Božím slovu, to bylo nepochopitelné. Mohla udělat jen jediné: úplně se spolehnout na Boha v této noci duše, kdy všechno evidentně svědčilo proti její víře. *Doufat proti vši naději*, jak říká sv. Pavel.

Opuštěnost

Dovolte mi, abychom pronikli spolu k nejtěžší zkoušce, kterou musela Maria podstoupit. Nacházíme se zde na samé hranici nemyslitelného.

Pochopil jsem poněkud tuto Mariinu zkoušku skrze zkoušky některých lidí, jejichž posláním bylo prožívat tuto krajní Kristovu zkoušku: sv. Pavel z Kříže, sv. Bernadetta Soubirousová, sv. Terezie z Lisieux a jiní, kteří žijí ještě dnes. Tito svatí dělají s Kristem onu obdivuhodnou výměnu. V listu Židům (srov. 2,10) říká sv. Pavel, že Ježíš byl utrpením přiveden

Panny Marie Bolestné (15. září)

Sv. Bonaventura

k dokonalosti. Tito svatí, kteří dosáhli skrze duchovní splynutí vrcholného spojení s Bohem, ztratili jasné vědomí o svém mystickém stavu, aby sdíleli osud hříšníků, a to nejen jako noc nevíry, nýbrž jako odloučení od Boha, a jako hluší se stále více propadali do vědomí hříšnosti. Kristus a jeho mystikové tak trpí za hříšníky to, co by měli prožívat oni.

V této zkoušce můžeme rozpoznat dvojí rovinu.

1. Maria nejen spolutrpěla, ale sdílela plně i zkoušky svého Syna. On ji učinil účastnou svých bolestí ještě mnohem více, než tomu bylo u Františka z Assisi skrze jeho stigmata. Maria nesla v sobě vnitřní stigmata.

2. Ježíš sám protřpěl za hříšníky tento zlom, tuto naprostou opuštěnost, které dal výraz slovy: *Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?* (Mk 15,34)

Můžeme namítnout, že Ježíš se nemohl cítit Bohem opuštěn, když je sám Bůh. Ježíš se tu modlí slova žalmu, ale činí tak proto, že tento žalm je prorocké povahy. Ježíš na sebe přijal plně naše lidství se všemi jeho omezeními, s jeho utrpením a smrtí. Jeho lidství není božstvím absorbováno ani zkráceno, jak tvrdili monofyzité. Ježíš prožíval tu nehlubší solidaritu s člověkem. Mnoho církevních Otců potvrzuje, že vzal na sebe naše omezení, slabosti, utrpení, smrt a také noc víry bez jakéhokoliv omezení. Jistě, byl si vědom svého božství, tak jako my jsme si vědomi své duše, i když ji nevidíme, ale vnímáme ji skrze její činy.

Není žádná lidské bída, kterou by Kristus nevzal na sebe. Kromě krutého tělesného utrpení přijímá i úplnou opuštěnost, kterou prožívá jako pokušení. On překračuje tuto zjevnou opuštěnost dokonalým sebeodevzdáním Bohu, které je v takové černé noci jediným řešením.

Toto krajní utrpení, tento extrémní dar je také největším důkazem lásky. Proto chtěl, aby jej sdílela také jeho Matka. Ona, která je dokonalou *služebnicí* (srov. Lk 1,38) a Matkou (srov. Lk 1,31), je připravena všechno s ním sdílet. Ježíš a jeho Matka vzali na sebe to nejhorší utrpení z lásky, která je silnější než všechno utrpení a silnější než smrt. Vzít na sebe utrpení je ostatně těžší, než vzít na sebe smrt.

Podívejme se, až k jaké hranici nás Ježíš a Maria milovali: až do konce. V tom-

Když Kristus trpěl na kříži, aby nás očistil, omyl a vykoupil, byla tam Panna Maria. Přijímala celým srdcem Boží vůli a přijímala to, že bylo za nás podáno na kříži výkupné, pocházející z jejího lůna.

Zaplatila toto výkupné jako žena odvážná a milující láskou, plnou úcty k Bohu. Čteme také v Přísloví 31,30: „Klamavá je líbeznot, pomíjivá krása; žena, jež se bojí Hospodina, dojde chvály.“ Blahoslavená Panna nepocítila bolesti, jež předchází porod, poněvadž nepočala následkem hříchu jako Eva, proti které bylo proneseno zlořečení; její bolest přišla potom: rodila na kříži. Ostatní ženy znají bolest těla, ona zakoušela bolest srdce. Ostatní trpí fyzickým rozechvěním; ona soucítěním a láskou.

Blahoslavená Panna Maria zaplatila naše výkupné jako žena statečná a milující láskou spoluslitování vůči světu a zvláště vůči křesťanskému lidu. Zda-li pak dovede žena zapomenout na děcko své zrozené? Kdyby snad ona mohla zapomenout...? (srov. Iz 49,15) Toto vám dává pochopit, že celý křesťanský lid vzešel z lůna slavné Panny.

Jak milující Matku máme! Ztvárnijme se podle naší Matky a následujme ji v její lásce. Měla soucit s dušemi do té míry, že za nic pokládala všechnu bolest fyzickou... „Byli jsme vykoupeni za vysokou cenu.“ (1 Kor 5,20)

Modlitba:

Bože, tys dal Ježíšově Matce sílu, aby stála pod křížem svého Syna a měla podíl na jeho utrpení.

Dej i své církvi, aby měla s Pannou Marií podíl na Kristově utrpení a účast na jeho vzkříšení.

Zdroj: Archiv Světla

to smyslu nás porodili v bolesti. Jsme zrozeni z probodeného boku Kristova a ze srdce Marie, která nás přitom adoptovala. Z toho můžeme pochopit, jak by to bylo nešťastné, kdybychom zkoušky, které na nás přicházejí, proměnili ve vzpouru nebo v pokušení nepřijímat je s radostným srdcem.

Když se mystikové cítili odloučení od Boha, a dokonce Bohem nemilování a zavržení, nebylo tím narušeno jejich spojení s Bohem, nýbrž bylo jen jakoby zatemněno, jak vyjadřuje sv. Jan od Kříže. Zůstává dále temné vědomí tohoto spojení. To jsem pochopil jednoho dne, když jsem se pokoušel pomoci jedné dobrovolné oběti, kterou ďábel zkoušel tím, že jí namlouval a s naprostou jistotou ji ujišťoval: „Ty patříš mně!“

Řekl jsem: „Ale vy přece víte, že vás Bůh miluje. Poznala jste to velmi jasně v roce 1975.“

„Můžete mi říkat, co chcete,“ odpověděla mi, „ale já to nemohu jinak přijímat. Ta negativní jistota mě úplně zaplavuje.“

„Ale co byste dělala v pekle?“

„Byla bych tam láskou,“ odpověděla pohotově a bez zaváhání.

Cítí se zavržena, ale zůstává jí jedna neodvolatelná jistota: není nic než láska, není nic než odevzdání a oběť a nic jí nemůže vzít toto spojení s Bohem, kterého si už však není vědoma. Necítí vůbec, že Bůh ji miluje, ale ví přesně, že ona ho miluje, jeho a v něm všechny lidi.

Tak jsem lépe pochopil, jak Ježíšovo lidství, které je podstatně spojené s Bohem, mohlo vytrpět podobnou zkoušku, aniž by přitom ztrácelo vědomí své nejkrajnější lásky a svého božství, které je láska.

Proto jsem odpověděl této ženě:

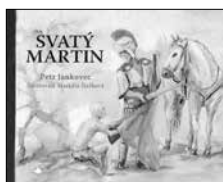
„Ale když tedy budete jednoho dne v pekle láskou, už to nebude peklo. Buďte tím zničeno.“

„Ano, já zasluhuji peklo. Já je přijímám, ale zavírám za sebou jeho brány, abych tam byla sama,“ odpověděla smysluplně. Nemůžeme vidět Ježíšovo sestoupení do pekel právě v tomto světle?

Z toho poznáváme, jak daleko může jít láska, kterou Bůh uděluje člověku, a kam až teprve zašla závratná láska Ježíše a jeho bolestné Matky k nám hříšným.

Z Maria heute 3/97 přeložil -lš- (Redakčně upraveno a zkráceno)

PRO DĚTI

SVATÝ MARTIN

Petr Jankovec • Ilustrovala Markéta Štefková • Odpovědný redaktor Pavel Mareš

V knize promlouvá k dětem sám svatý Martin. Římský voják, poustevník a biskup vypráví poutavě o svém dobrodružném životě plném překvapivých zvratů. Klade přitom dětem moudré i zvědavé otázky a vede je k zamyšlení, modlitbě a konání dobrých skutků. Celým vyprávěním prochází nitka křesťanského učení a zvěst o nekonečné Boží dobrotě a lásce. I Martin měl své slabosti, dovedl ale druhým ukázat sílu modlitby a krásu křesťanského života pod Božím vedením. Vhodné pro děti od 9 let.

Karmelitánské nakladatelství

Váz., 190x155 mm, křídový papír, 64 stran, 199 Kč

OSOBNOST 20. STOLETÍ

DIETRICH VON HILDEBRAND • DUŠE LVA

Alice von Hildebrandová • Z angličtiny přeložila Lucie Cekotová • Odpovědná redaktorka Kateřina Kutarňová • Redakční spolupráce Jan William Dvořák • Předmluva kardinál Josef Ratzinger

Dietrich von Hildebrand, všeobecně považovaný za jednoho z největších katolických filosofů 20. století, je známý díky svým četným knihám, ale až do této práce se o jeho pozoruhodném a inspirativním životě mnoho nevědělo. Kniha, kterou napsala jeho manželka Alice, rovněž velmi uznávaná katolická myslitelka, je fascinujícím, dojemným a místy strhujícím vyprávěním o skutečně velkém muži církve, který pro víru mnoho vytrpěl. Vy-

chází z velmi dlouhého „dopisu“, který Dietrich napsal své ženě na sklonku svého života, a vypráví jeho příběh od slavného mládí s jedinečnou intelektuální a kulturní formací, přes konverzi ke katolicismu, jeho velkou vášeň pro pravdu a krásu, rozsáhlé spisy o křesťanské filosofii a teologii až po jeho neochvějný a rozhodný odpor k nacismu, díky němuž se stal výraznou osobností, která zázrakem unikla popravě. Jde o silný životopis neúnavného bojovníka proti bezpráví, oddaného syna církve, muže, který měl „duši lva“.

Hesperion, z. s. • Váz., 140x205 mm, 264 stran, 380 Kč

KALENDÁŘE

KATOLICKÝ KALENDÁŘ

Texty a obrázky Dr. Ivan Dobeš a Mgr. Michaela F. Váchová • Korektura kalendária Mgr. Kamil Harvánek, Ph.D.

Nástěnný měsíční kalendář s církevním a občanským kalendáři na rok 2025.

Cor Jesu

Brož., 155x225 mm, křídový papír, 73 Kč

SVATÝ ROK • POUTNÍCI NADĚJE

*Texty a fotografie PhDr. František Záruba
Texty modliteb Mgr. Klára Pflegerová
Editor Mgr. Michaela Váchová • Korektura kalendária Mgr. Kamil Harvánek, Ph.D.*

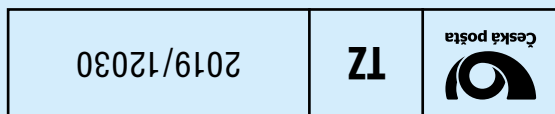
Týdenní stolní kalendář s církevním a občanským kalendáři na rok 2025. V kalendáři najdeme fotografie kostelů u nás. Kromě stručných popisných textů k jednotlivým fotografiím obsahuje každý týden také krátkou modlitbu.

Cor Jesu • Kroužková vazba, 230x154 mm, 85 Kč

Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

2019/12030

7Z

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc